

ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ/ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ: ΚΑΡΠΟΙ ΜΟΝΟ ΣΤΗ ΘΕΩΡΙΑ Ή ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ;

■ Αλεξάνδρα Γούτα - Άγγελος Αγγελίδης

• Οι Έλληνες επιστήμονες προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στο εξωτερικό και όχι στην Ελλάδα που επένδυσε στη μόρφωσή τους

• Για έναν νέο μηχανικό, που μπλέκει στα γρανάζια της ελληνικής γραφειοκρατίας, είναι πολύ πιο εύκολο αντί να κάνει κάτι δικό του, να φύγει στο εξωτερικό, με το αρκετά καλό επίπεδο σπουδών που του έχει παράσχει το ελληνικό πανεπιστήμιο, και να δουλέψει σε οργανωμένο περιβάλλον με μικρότερες και λιγότερες αβεβαιότητες

• Το θεσμικό πλαίσιο της επιχειρηματικότητας δημιουργεί φόβο στον επίδοξο επιχειρηματία. Επομένως κάποιος που έχει διέξοδο προτιμά να δουλέψει ως μισθωτός παρά να επιχειρήσει κάτι δικό του

• Το θεσμικό πλαίσιο δεν μας βοήθησε. [...] Σε ό,τι αφορά την ίδρυση Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων, ακόμη και σήμερα, τέσσερα χρόνια μετά, δεν έχουμε ουσιαστικά το μοντέλο χρηματοδότησης

Ποιος είναι ο πραγματικός αντίκτυπος των προγραμμάτων επιμόρφωσης και ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας, που έχουν "τρέξει" στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια, για τη δημιουργία θέσεων εργασίας; Γίνεται σε βάθος διερεύνηση των πραγματικών αναγκών της κοινωνίας και των ανέργων, πριν σχεδιαστούν αυτά τα προγράμματα; Τι πρέπει να γίνει ώστε στη νέα προγραμματική περίοδο να μη χαθεί ούτε ένα ευρώ των κοινοτικών κονδυλίων, που διατίθενται για προγράμματα επιμόρφωσης και ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας; Ποιος είναι ο ρόλος των πανεπιστημίων;

Απαντήσεις σε αυτά και πολλά ακόμη ερωτήματα δόθηκαν στη διάρκεια της διπλής εκδήλωσης με τίτλο «Επιχειρηματικότητα και Απασχόληση», που διοργάνωσε χτες το ΤΕΕ/ΤΚΜ, ως εταίρος της Αναπτυξιακής Σύμπραξης «ΕΠΙ.ΘΕΣΗ» στο πλαίσιο της υλοποίησης της Πράξης «Νέοι Επιστήμονες: Απασχόληση και Τοπική Ανάπτυξη». Η εκδήλωση διοργανώθηκε στο πλαίσιο των Δράσεων 4 («Φυσική Δικτύωση») και 5 («Διακρατικότητα με Δράσεις Δικτύωσης»).

Κατά τον χαιρετισμό του, ο πρόεδρος του ΤΕΕ/ΤΚΜ, Πάρις Μπίλλιας, υπενθύμισε ότι το ΤΕΕ/ΤΚΜ ασκεί οργανωμένη επιμορφωτική δραστηριότητα από το 1991, αναφέρθηκε στις πρόσφατες δράσεις του Τμήματος στο συγκεκριμένο θέμα και πρόσθεσε: «έχουμε μπροστά μας νέα προγραμματική περίοδο, καθόλου χρόνο για χάσιμο και κανένα περιθώριο αποτυχίας». «Το υψηλών προδιαγραφών στελεχιακό μας δυναμικό, τα καλά μας μυαλά, οι νέοι με τσαγανό, όσοι έχουν τα προσόντα να αναμετρηθούν σε διεθνείς στίβους και δεν φοβούνται να το κάνουν, φεύγουν ή είναι πολύ πιθανό να φύγουν. Για να τους κρατήσουμε με την προοπτική του επιχειρείν, η χρήση του κατάλληλου μίγματος πολιτικών και μέσων είναι αναγκαία αλλά όχι ικανή συνθήκη», πρόσθεσε. Κάλεσε όλους τους αρμόδιους φορείς να αφυπνιστούν κι όλοι μαζί να αφυπνίσουν την κοινωνία ξεκινώντας από το στενό περιβάλλον των νέων ως και τις ευρύτερες τοπικές κοινωνίες, ότι αξίζει να ενισχύσουν μία επιχειρηματική προσπάθεια των δικών τους νέων ανθρώπων. Πρόσθεσε ότι στην Ελλάδα ακόμη και σε καλές εποχές, η επιχειρηματικότητα ανάγκης ήταν σαφώς υψηλότερη από εκείνη της ευκαιρίας, ενώ το πλαίσιο που δημιουργήθηκε για να υποστηρίξει τα νέα προγράμματα (δομές δημόσιες και ιδιωτικές, διαδικασίες, σύμβουλοι και εκτιμητές) συμμορφώθηκε με ό,τι βρήκε, αντί να δημιουργήσει νέο περιβάλλον. Το δε χρηματοπιστωτικό σύστημα, που από ένα σημείο και μετά ανέλαβε τη διαχείριση των κονδυλίων, φύσει συντηρητικό προτιμούσε ούτως ή άλλως την πεπατημένη. Έτσι γεννήθηκε μια γενιά επιχειρήσεων, όπου ακόμη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

και όταν "έμπαινε μέσα", ο επιχειρηματίας όλο και κάτι κρατούσε στο ταμείο από την επιδότηση χάριν των υπερτιμολογήσεων. Αυτό δεν πρέπει πλέον να συμβαίνει.

Πολύ μικρός ο αριθμός των start-ups στην Ελλάδα

Να πρωτοστατήσουν στη μετάβαση της χώρας στη νέα εποχή, αυτή της «σοφής διαχείρισης γνώσης», κάλεσε τους νέους ο πρόεδρος της Αλεξάνδρειας Ζώνης Καινοτομίας, Δημήτρης Λακασάς, ο οποίος εκτίμησε ότι ο αριθμός των starts up επιχειρήσεων στη χώρα είναι πολύ μικρός. Ο κ. Λακασάς τόνισε ότι «υπάρχουν πραγματικά δυνατοί μηχανικοί» στην Ελλάδα και έφερε ως παράδειγμα αυτούς που δουλεύουν στην επιχείρησή του. «Σε αυτή τη χώρα δεν παράγουμε μόνο παραδοσιακά προϊόντα αλλά και τεχνολογία αιχμής, την οποία μάλιστα εξαγωγούμε», πρόσθεσε και έκανε αναφορά στον «τριπλό έλικα» που μπορεί να συμβάλει στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και αποτελείται από τη σύζευξη: ακαδημαϊκού τομέα - επιχειρηματικού τομέα - ερευνητικών ινστιτούτων. Ο κ. Λακασάς εξέφρασε τη πίστη του στον κλάδο των οικοδομικών υλικών, όπως αυτός έχει διαμορφωθεί τόσα χρόνια στην Ελλάδα και είπε ότι θα πρέπει να αποκτήσει εξαγωγικό χαρακτήρα, όχι με την έννοια της μετανάστευσης μηχανικών στο εξωτερικό, αλλά με την εξωστρέφεια του κλάδου.

Δεν μπορούμε να περιμένουμε θαύματα από τις start ups, δεν μπορούμε να περιμένουμε τεράστια πράγματα, χωρίς να αποκτήσουμε πρώτα βελτιωμένα οικοσυστήματα. Σε ένα ανώριμο οικοσύστημα όπως το ελληνικό δεν μπορούμε να περιμένουμε πολλά [...] Σε έξι μήνες δεν μαθαίνει να διαχειρίζεται στο ρίσκο ή να συνεργάζεται. Χρειάζεται δέσμευση χρόνου στη στήριξη μιας επιχείρησης

«Τα πανεπιστήμια δεν κατάφεραν να παίξουν το ρόλο της καινοτομίας και προώθησης της επιχειρηματικότητας», υπογράμμισε στην ομιλία του ο αντιπρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος Νικόλαος Μουσιόπουλος. Τόνισε ότι το επίπεδο γνώσεων των Ελλήνων μηχανικών και γιατρών είναι πάρα πολύ υψηλό αλλά αυτή τη στιγμή παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε ξένα κράτη κι όχι στην Ελλάδα, η οποία επένδυσε χρήμα στην μόρφωσή τους. «Λύση στην υπερδίνηση της ελληνικής οικονομίας αποτελεί η προώθηση της καινοτομίας, η ανταγωνιστικότητα και η εν γένει αύξηση της παραγωγικότητας. Ο νέος Μηχανικός απαιτείται να κατευθύνει το βλέμμα του στην αναζήτηση εξειδικευμένης γνώσης με επαγγελματική και επιστημονική εμπέδωση π.χ. μέσω προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπου-

δών άριστου ακαδημαϊκού επιπέδου με υψηλή και πολυδιάστατη παρεχόμενη γνώση εστιασμένη πρώτιστα στη Βιομηχανία, στο Περιβάλλον και στην Ενέργεια», είπε. Ο κ. Μουσιόπουλος υιοθέτησε και παρουσίασε την άποψη του πρότανη του Φιλανδικού πανεπιστημίου Aalto, Έρικ Ορμάλα, σύμφωνα με την οποία ο ρόλος ενός σύγχρονου πανεπιστημίου βασίζεται στη συνεργασία και στο τετράπτυχο: Πολιτεία-επιχειρήσεις-ακαδημαϊκός κόσμος-κοινωνία των πολιτών. Σύμφωνα με τον κ. Μουσιόπουλο η κρίση οδηγεί τις περισσότερες επιχειρήσεις πρόσωπο με πρόσωπο με τις χρόνιες αδυναμίες τους, που πρέπει τώρα να αντιμετωπίσουν, όπως και να βρουν και λύσεις ωφέλιμες για την επιβίωσή τους. «Οι πιο διορατικές εξ αυτών ανακαλύπτουν ευκαιρίες στο ευρύτερο περιβάλλον των ανακατατάξεων που δημιουργεί η κρίση. Την ίδια στιγμή, οι οικονομικοί παράγοντες και το χρηματοπιστωτικό σύστημα αντιλαμβάνονται αντίστοιχα την Περιβαλλοντική - Πράσινη Επιχειρηματικότητα ως νέο πεδίο για επενδύσεις και οικονομικά οφέλη», κατέληξε.

Γιατί ένας Ιάπωνας μαθητής θεωρείται "εξυπνότερος" από τον μέσο Ιταλό κάτοχο διδακτορικού

«Προγράμματα μαθητείας και τύπου Voucher θα υπάρξουν πολλά ακόμη, αλλά το θέμα είναι να έχουν αποτέλεσμα», τόνισε από τη πλευρά του ο βοηθός έρευνας του Τομέα Έρευνας και Ανάλυσης Πολιτικών του Cedefop, Βλάσης Κοροβήλος. Αφού παρουσίασε σε γενικές γραμμές την κατάσταση που έχει διαμορφωθεί στην ΕΕ σε ότι αφορά την Επαγγελματική Εκπαίδευση-Κατάρτιση (ΕΕΚ), έκανε λόγο για την ανάγκη να υπάρξει ένας συντονισμένος συνδυασμός των δράσεων, πρότεινε ενίσχυση της συνεργασίας δευτεροβάθμιας ΕΕΚ και επιχειρήσεων, εκπαίδευση εκπαιδευτών, προσομοιώσεις. «Πρέπει να υπάρχει λόγος και ευθύνη σε εταίρους σε όλα τα στάδια: ανάγκες σε δεξιότητες, περιγράμματα και πλαίσια προσόντων, κατάρτιση, αξιολόγηση και αναγνώριση προσόντων, παρακολούθηση αποτελεσματικότητας», ανέφερε. Ιδιαίτερη εντύπωση προκαλεί η αναφορά του ότι η Ευρώπη υπερεί στις βασικές δεξιότητες και την πιστοποίηση αυτών, ακόμη και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση με αποτέλεσμα ένας Ιάπωνας μέσης εκπαίδευσης να θεωρείται πιο «έξυπνος» από έναν μέσο απόφοιτο με διδακτορικό από την Ιταλία! «Σε επίπεδο ΕΕΚ η εκπαίδευσης η επιχειρηματικότητα στην ΕΕ ωλαίνει σημαντικά. Η κατάσταση στην Ελλάδα στον συγκεκριμένο τομέα είναι αποκαρδιωτική. Οι καθηγητές δεν είναι σε θέση να διδάξουν τα παιδιά επιχειρηματικότητα. Οι κοινωνικοί εταίροι και οι επιχειρήσεις πρέπει να 'κατέβουν' στα επαγγελματικά λύκεια. Είναι μία πρακτική που εφαρμόζεται στην ΕΕ», είπε. Ο κ. Κοροβήλος αναφέρθηκε στις δράσεις: «Work-based learning», «Βασικές δεξιότητες (key competences)» και «Συμμετοχή στη συνεχιζόμενη ΕΕΚ» και κατέληξε λέγοντας ότι «υπάρχει θέμα ασυνέχειας και απουσίας πολιτικής στην Ελλάδα, όπου ακόμη σχεδιάζουμε ενώ άλλες χώρες προχωρούν μπροστά στην ΕΕΚ».

Μηχανικοί και κρίση

Στο πόσο έχει επηρεάσει η κρίση τον κλάδο των μηχανικών αναφέρθηκε ο αν.πρόϊστάμενος του Τμήματος Επαγγελματικών Θεμάτων του ΤΕΕ/ΤΚΜ, Βασίλης Εβρένογλου. Τόνισε τη δραματική

μείωση εγγραφών και παράλληλη αύξηση διαγραφών στο ΤΕΕ. Πιο συγκεκριμένα το 2010 εγγράφηκαν 4.293 μηχανικοί, το 2011 3.478, το 2012 2.113 και το 2013 μόλις 2.031. Παρουσίασε τις δράσεις που έχει αναλάβει το ΤΕΕ/ΤΚΜ, όπου την περίοδο 2010-2013 πραγματοποιήθηκαν 45 σεμινάρια μικρής διάρκειας, σε όλη την Κεντρική Μακεδονία, τα οποία παρακολούθησαν συνολικά 5.579 μηχανικοί. Ο κ. Εβρένογλου υπογράμμισε ότι για να βελτιωθεί η εικόνα της επιχειρηματικότητας στα μάτια των νέων ανθρώπων είναι απαραίτητη η συνεργασία με φορείς των εργοδοτών – εργαζομένων, τα επιμελητήρια, τα πανεπιστήμια, την τοπική αυτοδιοίκηση και τους επιχειρηματίες.

Στρογγυλή τράπεζα

Την εκτίμηση ότι η ανάπτυξη επιχειρηματικότητας από προγράμματα του είδους είναι μια αργή διαδικασία, που χρειάζεται χρόνο για να αναπτυχθεί και να τελεσφορήσει, εξέφρασαν οι συμμετέχοντες στη στρογγυλή τράπεζα, που ακολούθησε την εκδήλωση. Επισήμαναν παράλληλα ότι αρκετά προγράμματα του ίδιου τύπου "έτρεχαν" ταυτόχρονα, με αποτέλεσμα να λειτουργούν ανταγωνιστικά μεταξύ τους (πχ, ΤΟΠΣΑ και προγράμματα διάθεσης voucher), ενώ σε αρκετές περιπτώσεις δεν σχεδιάστηκαν με βάση την έρευνα και εξέταση των πραγματικών αναγκών της κοινωνίας και των ανέργων.

Πρέπει επιτέλους να γκρεμίσουμε τείχη γύρω μας είτε επιχειρηματικοί φορείς είτε επιχειρήσεις είτε ερευνητικά ιδρύματα και φορείς. Πρέπει να βλέπουμε ο ένας τον άλλο και τι μπορούμε να κάνουμε μαζί.

Στη συζήτηση, την οποία συντόνισε ο δημοσιογράφος Αλεξάνδρα Γούτα, συμμετείχαν ο πρόεδρος της Αναπτυξιακής Σύμπραξης ΕΠΙΘΕΣΗ, Χαράλαμπος Τσαϊρέλης, η εκπρόσωπος της Αναπτυξιακής Σύμπραξης ΠΡΩΤΑ (ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ), Ελένη Πατίλα, ο εκπρόσωπος της Αναπτυξιακής Σύμπραξης του Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος (ΣΒΒΕ), Κωνσταντίνος Στυλιάρης, ο βοηθός έρευνας του Τομέα Έρευνας και Ανάλυσης Πολιτικών του Cedefop, Βλάσης Κοροβήλος και ο πρόεδρος του ΤΕΕ/ΤΚΜ, Πάρις Μπίλλιας.

Αναλυτικότερα, κληθείς να σχολιάσει το πώς μπορούμε να περάσουμε από την επιχειρηματικότητα ανάγκης -λόγω της κρίσης- στην επιχειρηματικότητα αξιοποίησης των ευκαιριών, ο κ.Μπίλλιας επισήμανε: "Το πρώτο που πρέπει να γίνει είναι να αλλάξουμε τα ίδια τα στερεότυπά μας. Δυστυχώς όσοι πήγαμε στα πολυτεχνεία, μπήκαμε στη λογική [...] να κάνουμε ένα μικρό τεχνικό γραφείο, και να προσπαθούμε μέσα από γνωριμίες και φίλους να δραστηριοποιηθούμε στην ιδιωτική κατασκευή. Όταν αυτό κατέρρευσε κατέρρευσαν και όσα είχαμε στο μυαλό μας. Τα ίδια τα πανεπιστήμια πρέπει να φέρουν μέσα από τα προγράμματα σπουδών τους την αλλαγή φιλοσοφίας που απαιτείται. Μέχρι σήμερα οι επιλογές ήταν δύο: ή το δημόσιο και ό,τι έχει σχέση με αυτό (δημόσιοι υπάλληλοι, δημόσια έργα, μελέτες δημοσίου) ή ιδιωτική κατασκευή προσανατολισμένη στο πλαίσιο αντιπαροχής. Όλα τα άλλα τα ξεχάσαμε. Αν δεν απενεχοποιηθεί επιχειρηματικότητα από τα ίδια τα πανεπιστήμια και δεν τους δοθεί η δυνατότητα να έρθουν σε επαφή

με επιχειρήσεις και να συνεργαστούν, δεν πρόκειται οι απόφοιτοι να το αποφασίσουν από μόνοι τους. Η γραφειοκρατία λειτουργεί αποτρεπτικά. Για έναν νέο μηχανικό, που μπλέκει στα γρανάζια της ελληνικής γραφειοκρατίας, είναι πολύ πιο εύκολο αντί να κάνει κάτι δικό του, να φύγει στο εξωτερικό, με το αρκετά καλό επίπεδο σπουδών που τού έχει παράσχει το ελληνικό πανεπιστήμιο, και να δουλέψει σε οργανωμένο περιβάλλον με μικρότε-

ρες και λιγότερες αβεβαιότητες".

Από την πλευρά του, ο εκπρόσωπος της βιομηχανίας, Κωνσταντίνος Στυλιάρης, αναφέρθηκε στον "δαίμονα" του θεσμικού πλαισίου, που λειτουργεί σαν φόβητρο για κάθε καινούργια επιχειρηματική αρχή. "Στην κρίση οι άνθρωποι αναπτύσσουν επιχειρηματικότητα λόγω έλλειψης απασχόλησης και ετεροαπασχόλησης [...]. Το θεσμικό πλαίσιο της επιχειρηματικότητας δημιουργεί φόβο στον επίδοξο επιχειρηματία. Επομένως κάποιος που έχει διέξοδο προτιμά να δουλέψει ως μισθωτός παρά να επιχειρήσει κάτι δικό του [...]. Το πλαίσιο φοβίζει τους επίδοξους επιχειρηματίες, πόσο μάλλον τους μηχανικούς, που έχουν πολύ δύσκολο πλαίσιο αδειοδότησης. Προβλήματα δημιουργεί και το δυσμενές φορολογικό πλαίσιο για σύσταση επιχειρήσεων. Πρέπει να συμβάλουν όλοι ώστε να διαμορφώσουμε πιο ευνοϊκό πλαίσιο και σιγά-σιγά αναπτύσσονται εργαλεία", είπε.

Δράσεις επιμόρφωσης: Δημιουργούν ευκαιρίες στην πράξη ή μόνο στη θεωρία;
Ερωτηθείσα αν οι δράσεις επιμόρφωσης/δημι-

ουργίας απασχόλησης είναι όντως αποδοτικές και ποια είναι τα τρωτά σημεία των σχετικών προγραμμάτων, η εκπρόσωπος της Αναπτυξιακής Σύμπραξης ΠΡΩΤΑ (ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ), Ελένη Πατίλα, απάντησε: "Οι συγκεκριμένες πρωτοβουλίες, τα ΤΟΠΣΑ και τα ΤΟΠΕΚΟ, που ξεκίνησαν να υλοποιούνται παράλληλα, είχαν πολλά θετικά αποτελέσματα σε επίπεδο θεωρητικό, δηλαδή διαχειρίστηκαν την τοπικότητα και τις τοπικές ανάγκες κι 'ανάγκασαν'

τους φορείς να δημιουργήσουν συνέργειες και συνεργασίες στο να προσεγγίσουν τα θέματα της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας. Οπωσδήποτε, όμως, υπήρξαν προβλήματα στον σχεδιασμό τους και αυτό αφορά τον χρόνο σχεδιασμού τους. Πρωτοσχεδιάστηκαν πέντε- έξι χρόνια πριν προκηρυχθούν. Το τοπίο έχει δραματικά διαφοροποιηθεί από τότε, με ό,τι προβλήματα μπορεί να δημιουργεί αυτό το γεγονός στην προσέγγιση των κεντρικών ομάδων- στόχων, που δεν είναι μόνοι οι άνεργοι αλλά και οι επιχειρήσεις και οι επιχειρηματικές κοινότητες και οι τοπικές αυτοδιοικήσεις [...]. Όλοι αυτοί οι φορείς βρέθηκαν να διαχειρίζονται θέμα πολύ μεγαλύτερα από ό,τι μπορούσαν σε ένα σύντομο χρονικό διάστημα, με συνέπειες στα προγράμματα".

Κατά την ίδια, πάντως, ένα πολύ σημαντικό θετικό στοιχείο των προγραμμάτων αυτών ήταν ότι έμαθαν οι επιστήμονες ν'αντιμετωπίζουν το πρόβλημα εύρεσης εργασίας όχι μόνο ως μια διαδικασία αποστολής βιογραφικών και συστατικών επιστολών σε 10 εταιρείες, αλλά και ως μια δυνατότητα να κάνουν κάτι δικό τους, που πρέπει να ξεκινά καταρχήν από αυτούς.

Ο πρόεδρος της Αναπτυξιακής Σύμπραξης ΕΠΙΘΕΣΗ, Χαράλαμπος Τσαϊρέλης, επισήμανε ότι τα προγράμματα σίγουρα σχεδιάστηκαν κάτω από άλλες συνθήκες από αυτές που ισχύουν σήμερα και ουδείς περίμενε τόσο μεγάλες αλλαγές σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα. "[...] Ήρθαμε αντιμέτωποι με την απροθυμία επιχειρήσεων και από την άλλη με μια αντίληψη της επιχειρηματικότητας ως ενός πεδίου όπου ο καθένας κάνει ό,τι θέλει. Πιστεύω όμως ότι η προσπάθεια δεν ήταν αποτυχημένη παρά τις δυσκολίες, υπό την έννοια ότι αντιμετωπίζουμε το πρόβλημα στη βάση και προσπαθούμε να δώσουμε λύσεις στα προβλήματα των νέων. Υπήρξαν πάντως και μεγάλα προβλήματα και δυσκολίες στη λειτουργία των συμπράξεων, π.χ., μέσα από το θεσμικό πλαίσιο των ΟΤΑ. Το θεσμικό πλαίσιο δεν μας βοήθησε. [...] Σε ό,τι αφορά την ίδρυση Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων, ακόμη και σήμερα, τέσσερα χρόνια μετά, δεν έχουμε ουσιαστικά το μοντέλο χρηματοδότησης" υποστήριξε.

Σύμφωνα με τον πρόεδρο του ΤΕΕ/ΤΚΜ, Πάρις Μπίλλιας, θεωρητικά, οι λιγότεροι εκπαιδευμένοι ή η μερικώς εξειδικευμένοι θα έπρεπε να συμμετέχουν περισσότερο σε τέτοιες δράσεις, υπό την έννοια ότι έχουν περισσότερα να μάθουν. Στην πράξη όμως, αυτοί που συμμετέχουν είναι εκείνοι με υψηλότερο μορφωτικό επίπεδο. Το πρόβλημα είναι ότι πολλοί βλέπουν τις δράσεις αυτές περισσότερο ως τρόπο για να πάρουν κάποια χρήματα από την εκπαίδευση και όχι ως ευκαιρία για να εκπαιδευτούν.

"Πρέπει να δούμε ξανά τη λογική αυτή με την οποία δίνονται οι ενισχύσεις, για να μειωθεί η ανεργία και ειδικά να δοθεί στις εταιρείες κίνητρο να προσλαμβάνουν κόσμο. Εκατοντάδες εκατομμύρια έχουν δαπανηθεί μέχρι σήμερα για δράσεις για μηδαμινό αποτέλεσμα. Αν μπορούσαμε να έχουμε επίσημες πληροφορίες για το πόσοι αξιοποίησαν τα χρήματα των προγραμμάτων για να κάνουν κάτι δικό τους ή

• Τα ΤΟΠΣΑ και ΤΟΠΕΚΟ πρωτοσχεδιάστηκαν πέντε- έξι χρόνια πριν προκηρυχθούν. Το τοπίο έχει δραματικά διαφοροποιηθεί από τότε, με ό,τι προβλήματα μπορεί να δημιουργεί αυτό. Πάντως, ένα πολύ σημαντικό θετικό στοιχείο των προγραμμάτων αυτών ήταν ότι έμαθαν οι επιστήμονες ν'αντιμετωπίζουν το πρόβλημα εύρεσης εργασίας όχι μόνο ως μια διαδικασία αποστολής βιογραφικών, αλλά και ως μια δυνατότητα να κάνουν κάτι δικό τους, που πρέπει να ξεκινά καταρχήν από αυτούς.

• Πολλοί βλέπουν τις δράσεις αυτές περισσότερο ως τρόπο για να πάρουν κάποια χρήματα από την εκπαίδευση και όχι ως ευκαιρία για να εκπαιδευτούν. Ετσι, εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ δαπανήθηκαν με μηδαμινό αποτέλεσμα

• Η "βροχή" ταυτόχρονων δράσεων αποπροσανατόλισε τους ωφελούμενους, με αποτέλεσμα τα ΤΟΠΣΑ να χτυπηθούν στην υλοποίησή τους. Πρέπει να υπάρχει συμπληρωματικότητα πολιτικών σε ένα ενιαίο πλαίσιο και μέσα σε αυτό να ασκούμε συγκεκριμένη κλαδική πολιτική. Δεν χρειάζομαστε άλλα προγράμματα που βγαίνουν για να βγούνε

ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ/ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ: ΚΑΡΠΟΙ ΜΟΝΟ ΣΤΗ ΘΕΩΡΙΑ Ή ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ;

Συνέχεια από τη σελίδα 11

έστω για να συμμετάσχουν σε ένα άλλο φιλόδοξο-εγχείρημα πιστεύω ότι θα έχουμε ελάχιστα αποτελέσματα. Τα τελευταία δέκα χρόνια έτσι έχει η ιστορία" είπε χαρακτηριστικά.

Την πάγια θέση του ΣΒΒΕ για την επιδότηση της απασχόλησης και όχι της ανεργίας, επανέλαβε ο Κωσταντίνος Στυλιάρης. "Πρέπει να έχουμε έναν στόχο: βιώσιμη ανάπτυξη, δεν μπορούμε να έχουμε αποσπασματικές πολιτικές για τη μείωση της ανεργίας.

Πρέπει λειτουργώντας απολογιστικά να δώσουμε κι εμείς το output αυτής της παρέμβασης και της εμπειρίας μας σε πολλά επίπεδα. Για να μπορούμε να λέμε ότι στην επόμενη περίοδο τα προγράμματα θα είναι πιο στοχευμένα και καλά σχεδιασμένα.

Πρέπει να υπάρχει συμπληρωματικότητα πολιτικών σε ένα ενιαίο πλαίσιο και μέσα σε αυτό να ασκούμε συγκεκριμένη κλαδική πολιτική. Δεν χρειαζόμαστε άλλα προγράμματα που βγαίνουν για να βγούνε, έτσι, επειδή έχουμε μια χρηματοδότηση για να βγάλουμε πρόγραμμα. Τα ΤΟΠΣΑ ήταν μια πολύ καλή σύλληψη και σχεδιάστηκαν καλά αλλά χτυπήθηκαν στην υλοποίησή τους, γιατί ταυτόχρονα ξεκίνησαν κι άλλες δράσεις, που αποπροσανατόλισαν

τους ωφελούμενους, με αποτέλεσμα να μειώνεται η αποτελεσματικότητα όλων των δράσεων.

Κατά την κα Πατίλα, η χωρικότητα των προγραμμάτων είναι ένα πολύ σημαντικό στοιχείο, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν θα πρέπει να υπάρχει συνέργεια και υπερτοπικών δομών.

"Η ιδέα πίσω από τον σχεδιασμό αυτών των προγραμμάτων ήταν ότι ένα σύνολο φορέων, που εργάζονται σε έναν συγκεκριμένο χώρο, με πολύ συγκεκριμένα χαρακτηριστικά σε επίπεδα πληθυσμιακών ομάδων, γεωγραφίας, τοπικής οικονομίας, τοπικών πηγών, θα έχει πιο στοχευμένα αποτελέσματα στήριξης της απασχόλησης τοπικά, γνωρίζοντας την ιδιαιτερότητα περιοχής [...]

Για μένα θα ήταν σημαντικό να μπορούν οι φορείς να δώσουν data για χαρακτηριστικά περιοχής. Θα πρέπει ένα από τα κεντρικά σημεία στα οποία θα λειτουργήσουμε απολογιστικά, να είναι να είναι να δώσουμε κι εμείς τα outputs αυτής της παρέμβασης σε πολλά επίπεδα [...]. Για να μπορούμε να λέμε ότι στην επόμενη περίοδο τα προγράμματα θα είναι πιο στοχευμένα και καλά σχεδιασμένα" σημείωσε.

Τα τελευταία χρόνια, ο αριθμός των νεοφυών επιχειρήσεων, των λεγόμενων start-ups, παρότι παραμένει πολύ μικρός, έχει αυξηθεί ραγδαία στην Ελλάδα. Πόσες όμως από αυτές επιβιώνουν και πόσες φτάνουν να βγάλουν στην αγορά ένα προϊόν με καλή εμπορική πορεία; Πολύ λίγες.

Τι πρέπει να κάνουμε για να δούμε περισσότερες κατακοτών την αγορά;

Κατά τον κ.Στυλιάρη, για να έχουμε επιτυχημένα start-ups το ένα πρέπει να διαδέχεται το άλλο, να υπάρχει διαρκής ροή χρήματος.

Επίσης, και σε αυτή την περίπτωση, ένα θεσμικό πλαίσιο είναι παραπάνω από απαραίτητο. "Πχ, το θεσμικό πλαίσιο για το crowd funding (σ.σ. εναλλακτική μικροχρηματοδότηση) δεν είναι σαφές, ενώ τα start-ups παίρνουν χρήματα από crowdfunding και επιχειρηματικούς αγγέλους.

Επιπλέον, πρέπει επιτέλους να γκρεμίσουμε τείχη γύρω μας είτε επιχειρηματικοί φορείς είμαστε είτε επιχειρήσεις είτε ερευνητικά ιδρύματα. Πρέπει να βλέπουμε ο ένας τον άλλο και τι μπορούμε να κάνουμε μαζί.

Από την πλευρά του, ο κ.Κοροβήλος επισήμανε: "Δεν μπορούμε να περιμένουμε θαύματα, δεν μπορούμε να περιμένουμε τεράστια πράγματα, χωρίς να αποκτήσουμε πρώτα βελτιωμένα οικοσυστήματα. Σε ένα ανώριμο οικοσύστημα όπως το ελληνικό δεν μπορούμε να περιμένουμε πολλά. Σε έξι μήνες δεν μαθαίνεις να διαχειρίζεσαι στο ρίσκο ή να συνεργάζεσαι. Χρειάζεται δέσμευση χρόνου στη στήριξη μιας επιχείρησης". ■

Η εκδήλωση βιντεοσκοπήθηκε και θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Τμήματος (www.tkm.tee.gr)

SPECIAL SPATIAL PLANNING AND ENERGY FOR COMMUNITIES IN ALL LANDSCAPES

Συνέχεια από τη σελίδα 07

στο σύστημα.

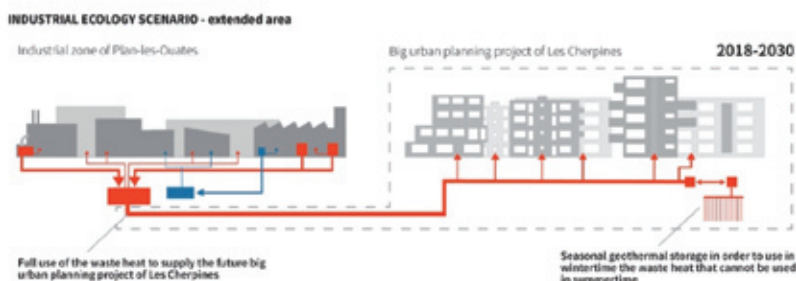
Το θερμικό δίκτυο μεγάλων αποστάσεων, που συνδέει την Βιομηχανική Ζώνη Plan-les-Quates και την Οικιστική Περιοχή Les Cherpines (4), είναι άλλο ένα παράδειγμα συνδυασμένου σχεδιασμού του χώρου και της ενέργειας. Ο σκοπός είναι να χρησιμοποιηθεί η υπερβάλλουσα θερμότητα από τη βιομηχανική ζώνη, σε κάποια

άλλη περιοχή που προορίζεται για μελλοντική οικιστική ανάπτυξη και η οποία διαθέτει λιγότερες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Το έργο Praille-Acacias-Vernets (PAV) (5) αποτελεί μια εξαιρετική ευκαιρία για αστική ανάπτυξη. Αναπτύσσοντας το τοπικό ρυθμιστικό σχέδιο σε συνδυασμό με το πλαίσιο ενέργειας της περιοχής, προωθεί την ενεργειακή εκμετάλλευση χώρων με μεγάλο δυναμικό στην βαθιά γεωθερμία, καθώς και τη σύνδεση με γειτονικές περιοχές, που διαθέτουν λιγότερους ενεργειακούς πόρους.

Οι προσπάθειες της Γενεύης να επεκτείνει την ενεργειακή της πολιτική σε όλη την επικράτεια της και σε όλα τα επίπεδα, επέτρεψε την εξέταση του ζητήματος της μετάβασης προς τη βιωσιμότητα από μια άλλη οπτική γωνία. Σήμερα ο στόχος είναι να μην υπάρχουν μεμονωμένες περιοχές που στρέφονται σε αυτό που θεωρείται απόλυτη βιωσιμότητα, αλλά να εμπλακεί το σύνολο της επικράτειας σε ένα σχέδιο μετάβασης, που θα προσανατολίσει σταδιακά όλη την περιοχή στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στη βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση. ■

Το θερμικό δίκτυο που συνδέει την Βιομηχανική Ζώνη Plan-les-Quates και την Οικιστική Περιοχή Les Cherpines (4)

ΗΜΕΡΕΣ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

Συνέχεια από τη σελίδα 15

78. ΤΡΑΠΕΖΑ ΡΟΥΧΩΝ " Ο ΧΙΤΩΝ" ΤΗΣ Ι.Μ. ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΕΩΣ www.imnst.gr
79. ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΙΝΑΣ & ΤΗΣ ΣΠΑΤΑΛΗΣ- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ www.trapτροφ.gr
80. ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΣΑΟΥΛ Δ. ΜΟΔΙΑΝΟ Τηλ.: 2310848250
81. "ΦΙΛΑΡΕΤΟΣ" ΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ www.filaretos.com
82. ΧΑΡΙΣΕΙΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ 2310913310
83. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ- ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΗΜΕΡΑΣ www.psychothes.gr/
84. HOPE SPOT - ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΠΙΔΑΣ - ΞΕΝΩΝΑΣ ΚΑΚΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ www.hopespot.gr
85. ΠΡΑΚΣΙΣ-ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ & ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ-ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ/ΠΟΛΥΙΑΤΡΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ www.praksis.gr/